

DRŽAVNOTOŽILSKI SVET

Trg OF 13, 1000 LJUBLJANA

Tel.: 01 434 19 35

E-pošta: dts@dt-rs.si

Številka: Dts 109/2018-2

Datum: 13. 6. 2018

Državnotožilski svet je na 13. redni seji, ki je potekala 28. 6. 2018, na zaprosilo Vrhovnega državnega tožilstva RS, št. VDT-Tu-20-19/1/2018/11 s 6. 6. 2018, v zvezi z vprašanjem o tem, ali se odsotnost državnega tožilca v poslovnem času državnega tožilstva zaradi plačane aktivne udeležbe na izobraževalnem dogodku, ki ga organizira izvajalec, naveden v tretjem odstavku 59. člena ZDT-1, zaradi plačane ali neplačane aktivne udeležbe na izobraževalnem dogodku, ki ga organizira izvajalec, ki ni naveden v tretjem odstavku 59. člena ZDT-1 oziroma zaradi plačanega ali neplačanega sodelovanja pri »twinning« ali podobnem projektu pravilno šteje kot službena ali kot privatna odsotnost, sprejel naslednje

stališče

O navedenem vprašanju se je delno opredelil tudi Sodni svet, pri čemer je njegovemu stališču, upošteva je primerljiv položaj sodnikov in državnih tožilcev, po mnenju Državnotožilskega sveta treba smiselno slediti.¹

Profesionalna etika nalaga državnemu tožilcu, da je poleg predanega izvrševanja državnotožilske službe tudi aktiven člen družbe, saj razpolaga z izjemnim in specifičnim znanjem ter z izkušnjami, s katerimi lahko pomembno prispeva k razpravam o temah, ki so temeljne za demokracijo in za razvoj prava, še posebej v tako številčno majhni družbi, kot je slovenska. Iz Pojasnil kodeksa državnotožilske etike, št. Dts 21/17-9 z 22. 2. 2017, izhaja, naj se državni tožilec vključuje v dejavnosti, ki krepijo delovanje državnega tožilstva, zagotavljajo pravni napredek in razvoj ter prispevajo k izboljšanju pravnega sistema, pri čemer naj venomer pazi, da s svojimi ravnanji ne bi vzbudil dvoma o svoji nepristranskosti.² Ob smiselni uporabi 43. člena ZSS mora državni tožilec o sprejemu dela, ki ga lahko opravlja poleg državnotožilske funkcije, predhodno pisno obvestiti vodjo državnega tožilstva, vodja državnega tožilstva pa generalnega državnega RS. Če vodja državnega tožilstva meni, da gre za delo, ki ga državni tožilec ne sme opravljati, predlaga Državnotožilskemu svetu, da odloči o nezdržljivosti dela z državnotožilsko funkcijo.³

Državni tožilec je funkcionar v službenem in ne v delovnem (pogodbenem) razmerju z Republiko Slovenijo (prvi odstavek 2. člena ZDT-1; Uradni list RS, št. 58/2011 s spremembami; v nadaljevanju ZDT-1). Službenega razmerja državnega tožilca z Republiko Slovenijo ne ureja pogodba, temveč zakon. Pri opravljanju državnotožilske službe je samostojen ter vezan na URS, zakon, splošna načela mednarodnega prava ter na ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe (prvi odstavek 3. člena ZDT-1). Pri opravljanju državnotožilske službe mora ravnati nepristransko, varovati ustavnost in zakonitost, načela

¹ Stališče Sodnega sveta, št. Su 37/18 z 12. 4. 2018, ki je objavljeno na njegovi spletni strani (www.sodni-svet.si/).

² Glej str. 4 Pojasnil kodeksa državnotožilske etike.

³ Stališče Državnotožilskega sveta, št. Dts 1024/13-10-AM(VV)-ah z 11. 12. 2015, ki je objavljeno na njegovi spletni strani (www.drzavnotozilski-svet.si/).

pravne države ter človekove pravice in temeljne svoboščine. Državnotožilsko službo mora opravljati zakonito, strokovno pravilno, pravočasno in brez nepotrebnega odlašanja, varovati pa mora tudi njen ugled (drugi, tretji in četrti odstavek 7. člena ZDT-1). Prav tako pa ne sme opravljati funkcij ali dejavnosti, ki so po URS ali po ZDT-1 nezdružljive z njegovo funkcijo (tretji odstavek 5. člena ZDT-1) in ne sme sprejemati daril (42. člen ZDT-1). Glede na navedeno državni tožilec nosi visoko družbeno odgovornost, njegovo delo pa je predmet nenehnega nadzora s strani različnih subjektov, tako znotraj pravosodnega sistema kot s strani javnosti.

Državni tožilec nima in tudi ne more imeti točno določenega službenega časa. Njegovo delo je, visoko strokovno in intelektualno izjemno zahtevno. Ustvarjalni intelektualni proces pa je mogoče, če se želi, da je čim bolj učinkovit, le do določene mere zamejiti z objektivnimi in časovnimi dimenzijami. Državni tožilec mora imeti torej pri organizaciji svojega dela določen obseg svobode, vse z namenom, da lahko svoje delovne resurse čimbolj učinkovito razporedi. Tako se v praksi izkaže, da velik obseg dela državni tožilci opravijo v miru doma, in sicer med dopustom, ob dela prostih dnevih in v večernem ter nočnem času, pri čemer se jim navedenega ne priznava v smislu klasičnih nadur.

Navedeno pa daje odgovor tudi na vprašanje v zvezi s plačanimi ali neplačanimi aktivnimi udeležbami državnega tožilca na izobraževalnih dogodkih. Kot rečeno, državni tožilec nima in ne more imeti točno določenega službenega časa. Hkrati pa je zaželeno, da se vključuje v dejavnosti, ki krepijo delovanje državnega tožilstva, zagotavljajo pravni napredek in razvoj ter prispevajo k izboljšanju pravnega sistema, seveda ob predpostavki, da se s tem ne vzbudi dvoma o nepristranskosti ter ob predpostavki, da tovrstne aktivnosti nimajo negativnega učinka na pričakovan obseg opravljenega dela. Državnim tožilcem se priporoča, da v primeru povabila, da aktivno sodelujejo v sklopu izobraževanja, ki ga organizira zasebni ponudnik, presodijo, kakšno je izobraževanje, kdo je organizator, ali je sodelovanje plačano ali pa gre za pro bono sodelovanje ter ali bi le to prineslo korist tožilski organizaciji kot celoti in da ocenijo nivo tveganja glede videza nepristranskosti.^{4,5} Kot pojasnjeno, mora državni tožilec o vsaki svoji dodatni aktivnosti predhodno obvestiti vodjo državnega tožilstva. Slednji je namreč tisti, ki mora presoditi in v dvomu svoje pomisleke predstaviti Državnotožilskemu svetu, ali bi določena aktivnost lahko ovirala konkretnega državnega tožilca pri opravljanju državnotožilske službe oziroma ali bi nasprotovala njenemu ugledu. Če vodja državnega tožilstva v posameznem primeru oceni, da je aktivno sodelovanje državnega tožilca na določenem izobraževanju koristno in da hkrati ne more vplivati na kvaliteto in količino opravljenega dela s strani državnega tožilca in na ugled državnega tožilstva, Državnotožilski svet v službeni odsotnosti za ta čas ne vidi nikakršne neustreznosti in/ali neprimernosti.

Enako pa je tudi stališče Državnotožilskega sveta v zvezi s sodelovanjem državnega tožilca na plačanem ali neplačanem »twinning« ali podobnem projektu, kadar je izvedba le teh ali zgolj sodelovanje posameznih strokovnjakov pri njih v interesu Republike Slovenije ali se izpolnjujejo obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njenega članstva v mednarodnih organizacijah oziroma obveznosti po mednarodnih pogodbah, ki jo obvezujejo na posameznem področju, oziroma s katerim se uresničuje zunanjepolitične, varnostne ali gospodarske interese Republike Slovenije. Pri tem pa ne gre zanemariti, da tovrstni projekti za sodelujoče (v kolikor ne gre za projekte, v katerih bi prišlo do mirovanja funkcije) vsebujejo

⁴ Glej 17. točko in obrazložitev Priporočil glede nasprotja interesov za državne tožilce glede ravnanj, ki se za njih pričakujejo zunaj državnega tožilstva in za primere, ko državni tožilci odidejo v zasebni sektor, št. Dts 4/15-23 s 25. 5. 2016.

⁵ Navedeno seveda smiselno velja tudi v primeru, ko je organizator Center za izobraževanje v pravosodju.

klavzulo, da mora biti njihovo redno delo v celoti opravljeno.⁶

Robert Renier
predsednik Državnotožilskega sveta

Digitalno podpisal Robert Renier
DN: c=SI, o=state authorities, ou=web-
certificates, sn=Renier,
givenName=Robert, cn=Robert Renier,
serialNumber=1236100114027
Datum: 2018.07.12 09:14:49 +02'00'

⁶ In sicer ne glede na to, ali gre za državne tožilce ali pa za javne uslužbence.